

دفاتر معین و حساب های کنترل

نگاهداری یک حساب جداگانه برای هر بدهکار یا بستانکار ، امری ضروری و بدیهی است .

لیکن اگر تعداد حساب های مذکور زیاد باشد ، نگهداری یک حساب مستقل در دفتر کل جهت هر یک از آنها موجب افزایش زیاد حجم حساب ها و غیر قابل استفاده شدن دفتر کل می گردد.

به اضافه ، احتمال بروز اشتباه ، هنگام انتقال حساب ها از دفتر روزنامه به دفتر کل افزایش می یابد و این مسئله خود موجب به تعویق افتادن تهیه تراز آزمایشی و صورت های مالی می گردد.

چنانچه تعداد حساب هایی که دارای ویژگی مشترک هستند بسیار زیاد باشد ، معمولاً آنها را در دفتر فرعی مستقلی ، که دفتر معین خوانده می شود ، ثبت می کنند و دفتر اصلی که حاوی کلیه حساب های اصلی ترازنامه و صورت سود و زیان است ، دفتر کل نامیده می شود . در قبال هر دفتر معین ، یک حساب خلاصه تحت عنوان حساب کنترل ، در دفتر کل نگهداری می شود .

جمع مانده های حساب های هر دفتر معین باید با مانده حساب کنترل مربوطه در دفتر کل برابر باشد .

بدیت ترتیب ، هر دفتر معین به وسیله حساب کنترل مربوطه در دفتر کل ، کنترل می شود.

دفتر معین حساب های پرداختی و حساب کنترل آن

معمولاً حساب های بستانکاران بر حسب حروف الفبا در دفتر معینی به نام " معین حساب های پرداختی " یا " معین بستانکاران " نگهداری می شود . عنوان حساب مربوطه در دفتر کل ، " کنترل حساب های پرداختی " یا " حساب های پرداختی " است .

به منظور تسهیل ثبت حساب های پرداختی از دفتر روزنامه خرید استفاده می شود. به این ترتیب که هر یک از خرید ها ، از طریق روزنامه مذکور به بستانکار حساب فروشنده مربوطه در دفتر معین حساب های پرداختی در دفتر کل منظور می شود . روش انتقال اقلام بستانکار از دفتر روزنامه خرید به دفاتر معین و کل در نمودار زیر مشخص شده است :

دفتر روزنامه

شرح حساب های بستانکار	حساب های پرداختی (بستانکار)
شرکت الف	۱۰۰,۰۰۰
شرکت ب	۴۰۰,۰۰۰
شرکت پ	۳۰۰,۰۰۰
شرکت ت	۲۰۰,۰۰۰

	۱,۰۰۰,۰۰۰

دفتر کل

کنترل حساب های پرداختی	بستانکار
	۱,۰۰۰,۰۰۰

دفتر معین حساب های پرداختی

حساب شرکت الف	بستانکار
	۱۰۰,۰۰۰

حساب شرکت ب	بستانکار
	۴۰۰,۰۰۰

حساب شرکت پ	بستانکار

۳۰۰,۰۰۰	
---------	--

حساب شرکت ت	بستانکار
	۲۰۰,۰۰۰

نمودار انتقال بستانکار از دفتر روزنامه خرید به حساب های مربوطه در دفاتر معین و کل با توجه به نمودار فوق به ترتیب میبایست ۱۰۰,۰۰۰ ریال و ۴۰۰,۰۰۰ ریال و ۲۰۰,۰۰۰ ریال و ۲۰۰,۰۰۰ ریال خرید از شرکت های الف - ب- پ و ت به بستانکار حساب های آنها در دفتر معین حساب های پرداختی و مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال معادل جمع مبلغ بستانکار شده به حساب ۴ شرکت مزبور ، به بستانکار کنترل حساب های پرداختی در دفتر کل منظور گردیده است .

شرکت میناب
دفتر روزنامه خرید

صفحه ۱۹

تاریخ	شرح حساب بستانکار	عطف دفتر معین	بستانکار			شرح	مترقبه عطف دفتر کل	مبلغ
			حساب های پرداختی	خرید کالا	موجودی مواد			
۱۳۴۷								
۲ دی	شرکت ویدا	✓	۷۲۴ر۰۰۰					
۳ دی	شرکت موم	✓	۴۰۶ر۰۰۰					
۷ دی	شرکت پردیس	✓	۵۷ر۰۰۰			۲۶ر۰۰۰		
۹ دی	شرکت موم	✓	۲۰۸ر۰۰۰		۳۱ر۰۰۰			
۱۱ دی	شرکت دارا	✓	۶۲۳ر۰۰۰					
۱۳ دی	شرکت آمل	✓	۱۵۵ر۰۰۰					
۱۴ دی	شرکت وزین	✓	۹۱ر۰۰۰					
۱۶ دی	شرکت توزیع لوازم اداری	✓	۹۷ر۰۰۰				۹۷ر۰۰۰	۱۲۲
۱۹ دی	شرکت تیسر	✓	۱ر۰۰۰					
۲۱ دی	شرکت وزین	✓	۱۶۵ر۰۰۰					۱۲۲
۲۵ دی	شرکت پردیس	✓	۳۳ر۰۰۰		۲۵ر۰۰۰			
۲۷ دی	شرکت دارا	✓	۳۷۵ر۰۰۰					
۳۰ دی			۷ر۲۰ر۰۰۰		۵۶ر۰۰۰	۳۳ر۰۰۰		
			۲۷۹۶ر۰۰۰		۵۶ر۰۰۰	۳۳ر۰۰۰		
			(۲۱۱)		(۱۱۵)	(۱۱۶)		
					۵۷۹۶ر۰۰۰			۱۳۳۵ر۰۰۰

برگرفته از کتاب اصول حسابداری نوشته فلیس فیس

در نرم افزار حسابداری وینا

با استفاده از منو اطلاعات می توانید طرف حساب جدید در سیستم نرم افزاری حسابداری وینا معرفی نمایید . فیلم آموزشی ایجاد طرف حساب جدید و اصلاح اطلاعات طرف حساب را مشاهده نمایید.